

Světlo géniů

KVĚTOSLAV
MINAŘÍK

Světlo géniů

Vydavatelská řada PŘÍMÁ STEZKA
Svazek 4

CANOPUS

KVĚTOSLAV MINAŘÍK

Světlo géniů

CANOPUS
Praha 2025

© Květoslav Minařík – heirs, 1974, 2025

© CANOPUS, 2025

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být reprodukována nebo rozšiřována bez písemného souhlasu majitele autorských práv.

Dále je bez písemného souhlasu majitele autorských práv zakázáno automatické vytěžování textů a jiných dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU.

ISBN: 978-80-7708-002-6 (formát pdf)

OBSAH

PŘEDMLUVA	7

KAPITOLA I

POJEM MYSTIKA	13

KAPITOLA II

KARMA	43

O karmě obecně	43
Působení karmy	49
Samočinná karma	56
Shrnutí	58

KAPITOLA III

MRAVNÍ PŘEDPOKLADY MYSTICKÉHO VÝVOJE	63

Působení mravních kvalit na duchovní vývoj	63
Mravní základna mystiky a jógy	66
Rozum v mystice	69
Ctnosti	73
Mravnost	75
Oddanost	77

KAPITOLA IV

SOUSTŘEDĚNÍ	83

Soustředění v józe a v mystice	83
Co je soustředění?	93
Místní soustředění	95
Chodidla (soustředění na tvar, s představou, bezpředmětné)	96
Střed lýtek	99
Kolena	100
Nejspodnější část trupu	101

Pupeční oblast	103
Srdeční centrum	105
Krční centrum	109
Čelní centrum	110
Obrácený postup	112
Shrnutí	115

KAPITOLA V

SOUSTŘEDĚNÍ S KVALITAMI 117

Soustředění s dechem	118
Druhé cvičení s dechem	119
Slučování sansárových a nirvánských prvků vlastního bytí	120
Spojování prány s apánou	122
Potlačování živočišných komplexů, aby nemohly působit na mysl	124
Roznécování centrálního ohně	126
Výměna duševních kvalit vzýváním a manipulačním soustřeďováním	127
Jóga proměny	131
Poznání povahy vědomí	132
Cvičení oddanosti	136
Shrnutí	139

KAPITOLA VI

MYSTICKÉ STAVY 143

Zákonitosti vzniku a projevů mystických stavů	143
Stigmata	155
Vnitřní hlas	157
Mystická svatba	163
Práh smrti	166
Strážce prahu	169

KAPITOLA VII

PROČ BÝT JOGÍNEM 173

SLOVNÍČEK POJMŮ 183

REJSTŘÍK..... 231

PŘEDMLUVA

V následujících statích popisuji cestu, jak dospět k poznání sebe sama pomocí psychických postojů a metod. Tuto knihu lze tedy považovat za učebnici mystiky. Věda dosud nemá takové přístroje, jejichž pomocí by lidem odhalila objektivní zákonitost vládoucí psychické přirozenosti a vyhodnotila všechny procesy odehrávající se na psychické úrovni. Proto se při formulaci poznatků uvedených v dalších statích střetávám s obtížemi, i když svou nauku buduji na správném psychologickém základu. Jsem si vědom toho, že poznávat sebe sama znamená objektivně zkoumat a hodnotit všechny děje v bytosti samotného pozorovatele, avšak musím setrvat na přechodu od nauky k vědě. Jinak by toto dílo pozbylo smyslu. Na cestě poznávání sebe sama v nejširším smyslu toho slova totiž vůbec nejde o dokazování zákonitosti dějového mechanismu, který souvisí s organickou soustavou bytostí. Cesta poznávání sebe sama vede k tomu, aby člověk poznal, z čeho vychází uplatňování mravních hodnot, a přímé následky uplatňování těchto hodnot v kvalitě svého prožívání. Proto jsem se nemohl vyhnout tomu, abych vytvořil dílo zdánlivě okultní. Jako okultní se však může jevit, jen pokud čtenář nepochopí, že ho uvádí na cestu psychologického a fyziologického rozboru jeho vlastní bytnosti, resp. bytosti.

Mnoho vědců vychází z životního názoru, že všechno životní dění je pouhá mechanika. Kdybych chtěl podle jejich vzoru vytvořit dílo ryze vědecké, musel bych jen řadit vedle sebe laboratorní fakta prokázaná v bytostném dějovém mechanismu. Nakonec bych se musel ztratit v začarovaném kruhu odkazů na vzájemné vztahy dějů spontánně vystupujících a zdánlivě kvalitativně odlišných, ale přece jen organických. Musel bych pak také přijmout mechanistický životní názor a tím jen podporovat ty, kdo již díky tomuto názoru putují po cestě vedoucí k mravnímu úpadku a k mravnímu znehodnocení lidské

KAPITOLA I

POJEM MYSTIKA

Základním předpokladem pro pochopení mystiky, její praxe a jejího cíle je překonání běžného chybného názoru, že existence každé jednotlivé bytosti je vnitřně úplně nezávislá. Lidem by mělo být jasné, že právě jen z přesvědčení o domnělé nezávislosti jedinců vzniká sobectví a všechna bída, jež provází život lidských bytostí. Tísněný touto bídou se člověk domnívá, že musí zápasit o zachování své existence. Bojuje proto se svými bližními a nepomyslí na to, že jeho čas i život jsou osudem přesně vyměřené a že je žádným způsobem nelze prodloužit ani o hodinu. Měl by však pochopit, že hledané zevní štěstí může pocházet jen z vnitřní skladby jeho vlastní bytosti, z niterné harmonie, která zlepšuje podmínky soužití všech lidských bytostí. Ale k tomu je třeba, aby člověk svůj životní názor přetvořil; pak pochopí sounáležitost všeho živého a bude účasten dobra, které z toho plyne.

Takové názory mají vzejít z praktického mystického školení. Mystická nauka proto musí vést k hluboké proměně jednání, uvažování, myšlení, pocítování a nazírání u všech svých stoupenců: k hluboké mravní proměně, k níž lze jiným způsobem sotva dospět. Mystické školení by proto měl každý člověk chápat jako praxi, která ho má dovést ke změně všech jeho osobních projevů, i když toto školení původně chápal spíš jako studium abstraktní nebo okultní. Musí se samozřejmě také vymanit z vlivu materialistického názoru, že mystika nemůže kladně ovlivnit reálný život.

Praktický význam mystického studia a úsilí však vynikne ještě více, když budeme správně uvažovat o morálce, které se praktičtí mystikové musí držet, a o vlivu této morálky na život a soužití lidí. Přitom je morálka jenom základní částí celé praktické mystiky. V dalších stupních poskytne mystika člověku hlubokou prozíravost, jejíž pomocí

bude schopen odhalit všechny původce životních tragédií v jejich pravé podobě. Bude-li dále dodržovat základní příkazy náboženské mravnosti, kterou má jako mystik přijmout bezvýhradně, vyvede ho to z jeho vnitřní disharmonie a ze všech jejích následků, takže dosáhne stavu velké vnitřní rovnováhy.

Při mravním vývoji podle příkazů mystické nauky se člověk nesmí stále držet jenom jevů světa hrubých smyslů. Upevněním mravnosti i mimo oblast zevních činů, tedy v mysli, pociťování, uvažování a úplně v celém duševním životě, se jeho přirozenosti zmocní nové tendence a vibrace, které jsou obecně známé jen z doslechu o mocném pocitu štěstí lidí milujících Boha. Je totiž známo, že nevládná mysl se oprádně stále se zvyšující zarputilostí, která nakonec vyústí do hluboké nespokojenosti a do sklonů k zlosti a ubližování. To nepřispívá k rozvinutí pocitů štěstí ani v případě, kdy někdo společensky vlivný má příležitost používat svůj vliv, svou nespokojenost a sklon ke zlu, aby si zajistil vnější výhody, které mu osud poskytl a o nichž se domnívá, že jsou výsledkem jeho kvalitních, správných a realistických snah.

Jestliže tak zdánlivě nepatrná příčina, jako je životní názor lidí, byla schopná přivést na svět zlo tak skutečné, jako jsou všechna násilná opatření mocných k ochraně jejich zdánlivého zevního dobra, pak jistě ze stejných příčin, tj. z jiného životního názoru, může vzejít také skutečné dobro. V tomto světě jsme chráněni náplní mysli víc, než si dovedeme představit. Kladné a dobré stavy mysli a pociťování se promění v pocity štěstí. Když tyto pocity proniknou celou bytostí, stávají se její mocnou ochranou. Kdo myslí v dobro a má od počátku takového chování i víru, že nikdy nebude postižen zlem, bude tímto psychickým postojem chráněn do té míry, že sotva někoho napadne myšlenka, aby mu ublížil. V tom, kdo by mu chtěl ublížit, je totiž tato tendence potlačována dobrými stavy mysli a přesvědčením mystika, jenž je v sobě nechává neustále vystupovat. Z toho je zřejmé, že v sobě mystická praxe tají klíč jak ke štěstí, tak i ke zlomení vlády zla, i když se neutrálnímu pozorovateli může někdy zdát, že je to právě on, kdo ve svých rukou drží účinné prostředky proti čemukoli.

V této souvislosti bude dobré čtenáři připomenout, že i žáka mystiky může postihnout zlo. To často budí dojem, že ho mystika nijak

KAPITOLA II

KARMA

O karmě obecně

Od okultistů často slyšíme slovo karma. Ale co je to? Někdo si zlomí nohu a světský člověk řekne: neštěstí, neopatrnost nebo něco podobného. Ale mnohý jiný člověk si za podobných okolností nohu nezlomil. „Neštěstí“ je však slovo, které nic neříká. Proto nelze tímto způsobem dospět k vysvětlení pravé příčiny oné události.

Někdy k neštěstí přijde okultista a řekne: „Byla to jeho karma.“ Co však je karma? Průměrný okultista poučený z orientálních pramenů tvrdí, že je to zákon, který působí mezi příčinami a následky. Většinou však nedovede vysvětlit jak, neboť karma je pro něho spíš věcí víry než poznání. Proto zůstává otázka existence karmy nezodpověděná a nejasná. A přitom se právem můžeme domnívat, že bystrý pozorovatel ji může vystopovat a logicky odůvodnit její existenci, protože karmu lze často zřetelně stopovat od samotné příčiny až k následku.

Karmu neboli zákon odplaty považujeme v jedné její fázi za napětí, které činitel vytváří na psychické úrovni prostřednictvím dojmů, jež vyvolávají jeho skutky. Tyto skutky jsou vlastně realizovanými stavy jeho mysli a citu. Abychom mohli stopovat působnost karmického zákona až do světa příčin, musíme původ napětí v psychické bytnosti hledat až v těchto stavech. Ale ani potom, když jsme našli samotné napětí v bytnosti i jeho příčiny, neříkejme, že jsme karmu již vystopovali. Povaha citů a myšlení, které nás inspirují ke konání, je totiž také výsledkem působení karmického zákona. Ale to je karma psychické úrovně a jako takovou ji nesmíme směšovat s karmou oblasti skutkové nebo dějové, abychom při vysvětlování existence karmy neupadli do zmatků a omylů.

Můžeme se domnívat, že prožívání se všemi jeho okolnostmi je výsledek karmy ve formě zpětného působení činů, myšlenek, pocitů a duševních hnutí, resp. psychického napětí. Cestu ke každému prožívání si však musí člověk prorážet náplní své mysli a povahou svého citění. Tím se stává myšlení a citění primárním činitelem v postřehnutelné oblasti skutečna. Změnou myšlení a citění také může karmu ovládat a měnit každý člověk, i když třeba nemá schopnost pozorovat logické zřetězení všeho dění. Stačí, když uvěří poučkám o působení karmy od jejího vzniku, kdy se stává karmou příčinnou, ke karmickým následkům, které tyto poučky vysvětlují v souladu s logickým myšlením a uvažováním. Takový člověk si totiž musí pomáhat vírou, poněvadž nemá schopnost vnikat svým myšlením do všech nuancí působnosti karmy. Do nuancí, jež snad nikdy nelze podrobně popsat, i když je vysvětlujícimu člověku zákon karmy velmi dobře známý.

Řekl jsem, že karma je v určité fázi napětí v psychické přirozenosti, které je vyvoláno skutky, myšlenkami a pocity, tedy vlastně činným žitím v přítomnosti. Tomu doufám porozumí každý, kdo bude bedlivě pozorovat následky svého citění a přemýšlení. Zjistí totiž, že když o něčem přemýšlí, bývá jeho myšlení tou věcí víc a víc vázáno. Jestliže je to zrovna předmět jeho žádosti, může se tím roznítit i žádostivost do neovladatelných forem. Není-li tato žádost splněna, bývá tím ovlivněno i myšlení. To všechno se pak přenáší na náladu, která může podstatně ovlivnit psychickou přirozenost a všechen člověkův duševní život často až do konce jeho současné fyzické existence a někdy i na dobu delší. Nálady působí zpětně na myšlení a myšlení nás spolu s citem vede do příslušného životního dění a tím i do různých osudů, vázaných na jeho určité momenty tu s větší, tu zase s menší pravděpodobností. To je však třeba bedlivě sledovat. Lidé žijící v přibližně stejných životních okolnostech myslí přibližně stejně. Z toho vyplývá, že právě myšlení nás může zavést do společnosti lidí žijících v určitých životních podmínkách. Přitom však nesmíme zapomínat, že celá lidská společnost, rozdělená do různých hospodářských skupin a celků, je ve svých částech a skupinách ovlivňována skupinami jinými. Proto se všude mohou vyskytnout určité osudové události, i když jsou tam předpoklady pro ně jenom nepatrné.

SLOVNÍČEK POJMŮ

absolutno (z lat.) — nezávislé, neměnné a nepodmíněné jsoucno; v hierarchii kosmických jevů to nejvyšší. Zářící prvek, který přijímá a duchovně oživuje všechno stvořené. Nevymezitelné pole nebo prostředí, v němž existuje všechno stvoření, tj. viditelný vesmír jako svět makroskopický a svět fyzikální jako svět mikroskopický. Realizace stavu absolutna vede k experimentálnímu zjištění relativity všeho stvoření ve vesmíru i v živé přírodě.

anděl (z řeč.) — z křesťanského hlediska mravně čistá a ušlechtilá bytost nadsmyslového světa. Je jich více druhů. Nejnižší andělé se odlišují od lidí pouze tím, že žijí v harmoničtějším prostředí; ovšem sami si je vytvářejí. Jejich já se však stejně jako u lidí projevuje jako pevně stmelенý komplex psychického ulpívání. To znamená, že se tyto bytosti nedokázaly povznést k takovému stupni odosobnění, aby ze svého bytí zcela vyloučily tamasický prvek a tím zrušily nevědomost. Vyšší druhy andělů jsou karmicky tak očištěné, že jsou zbavené karmy projevující se elementárními tendencemi; proto to jsou bytosti světelné, nebo dokonce zářivé.

apána (sans.) — druhý z deseti váju neboli psychických dechů, které se projevují jako funkce prány, životní síly těla. Je umístována do krajiny vyměšovacích orgánů, kde vládne podvědomým komplexům. Proto je považována za „nižší oheň“, který jogín mění ve vyšší tím, že jej zvedá v těle pomocí vůle. Když se mu podaří zvednout jej jako určitý druh napětí ze spodu trupu do středu prsou, promísí jej s pránou, čímž vzniká pránájama čili vnímání dechu, který působí kladně na nižší sklony a všechny duchovní hodnoty tvora. Udrží-li jogín trvale apánu ve střední části prsou, zničí se v něm všechny nižší sklony a dostane se u něho do pohybu vyšší karma, která ho vede k vyšším zrodům; za těchto okolností

zraje k vyššímu (duchovnímu) typu. Současně s udržováním apány ve střední části prsou jsou rušeny podvědomé podněty k uchopovacím smyslovým aktům, neboť tento stav napomáhá k vystupování podvědomých sklonů do denního vědomí.

arúpa (sans.) — ne-forma, resp. to, co je bez formy, nebo to, co nemá tvar. Odpovídá čtyřem vyšším buddhistickým vnorům neboli čtyřem nejvyšším nebím a také čtyřem stupňům vývojového procesu, při němž se jogín osvobozuje od nejjemnějších představ sansárového světa.

arúpadžhána (sans.) — vyšší buddhistický vnor odpovídající jedné ze čtyř oblastí bez tvaru (arúpa).

askeze (z řeč.) — přísný způsob života, odříkání. Askezi můžeme zhruba rozdělit do tří kategorií. Za nejnižší druh askeze se považuje tělesné odříkání bez vyšších cílů. Proto tato askeze může napomáhat rozvoji truchlivých myšlenek a názorů, z nichž se vyvíjí osobní tvrdost. Když tato tvrdost uzraje, může se v jednání objevit bezohlednost, jejímž vlivem se asketa dostává na karmické scestí, ústící do pekelných inkarnací. Je-li askeze provázená spokojeností a pocity štěstí, vede ke šťastným světským vyústěním, ke zlepšení karmy a ke šťastnějším světským inkarnacím. Nejvyšším druhem askeze je potlačování světských sklonů, vášní a pudů a též systematický rozvoj duševního uvolnění se zaměřením mysli k Bohu, světu a pravdě. Když posléze při této askezi potlačí kajícík všechnu duševní činnost a věnuje se rozvíjení pocitu boží přítomnosti, je to božská a dokonalá askeze.

astrální (astrální svět) (z lat.) — doslova hvězdný. Část neviditelného světa, obydleného elementárními typy, které jsou více než lidé podrobeny citovým a pudovým složkám své bytosti. Také svět útvarů a personifikací, jejichž původ je v emanacích pocházejících z citových vzdutí u lidí a které nepostrádají příslušné vědomí. Z absolutního hlediska sféra, zabírající celou psychickou oblast tvorů. Proto do astrální sféry náleží všechny personifikující se city a pudy, jež se zjevují v nejrůznějších podobách: od dábelkých s vůlí škodit svému zploditeli až po andělské a dévické, jež se zdají být posly

KVĚTOSLAV MINAŘÍK

Světlo géníů

Vydavatelská řada PŘÍMÁ STEZKA

Svazek 4

Obálku navrhl Richard Bergant

K vydání připravila PhDr. Zora Šubrtová a kol.

Vydal Canopus, z. s., Synkovská 14, 160 00 Praha 6

www.canopus.cz, canopus@canopus.cz

Praha 2025

Třetí vydání ve formátu pdf podle druhého rozšířeného
tištěného vydání (první vydání v pdf 2012)

Stran 240

Sazbu zhotovil Jaroslav Pátek

ISBN 978-80-7708-002-6 (formát pdf)

Od téhož autora:

Vydavatelská řada **PŘÍMÁ STEZKA**

PŘÍMÁ STEZKA

BESEDA BOHŮ

JÓGA V ŽIVOTĚ SOUČASNÉHO
ČLOVĚKA

CESTA K DOKONALOSTI

SPÁSA

VNITŘNÍ SMYSL NOVÉHO ZÁKONA

MALÝ MYSTICKÝ SLOVNÍK NAUČNÝ

Nyánatiloka a Květoslav Minařík:
SLOVO BUDDHOVO

W. Y. Evans-Wentz a Květoslav Minařík:
TAJEMSTVÍ TIBETU 1, 2

H. P. Blavatská a Květoslav Minařík:
MAHÁJÁNSKÉ TEXTY

W. Y. Evans-Wentz a Květoslav Minařík:
MILARĀPA

KÉČARA

PRAXE PŘÍMÉ STEZKY 1, 2, 3

Vydavatelská řada **DRAHOKAMY**

TAJNÉ ZASVĚCENÍ

DRAHOKAMY 1, 2

A. David-Néelová a Květoslav Minařík:
PRONIKAVÝ VHLED

PATAŇDŽALIHO JÓGASÚTRA

LAO-C'OVO TAO-TE-ŤING

OSTATNÍ

Květoslav Minařík:
PROGNOSTICKÁ ASTROLOGIE

Od dalších autorů:

Vydavatelská řada **ÚSVIT**

Karl A. Gjellerup:
POUTNÍK KÁMANÍTA

Edward Bulwer-Lytton:
ZANONI

Objednávky přijímá:

CANOPUS, z. s., Synkovská 14, 160 00 Praha 6 <https://www.canopus.cz>

e-mail: canopus@canopus.cz | slovensko@canopus.cz

e-shop: <https://eshop.canopus.cz> | <https://eshop.canopus.cz/sk>

KVĚTOSLAV MINAŘÍK (1908–1974)

Český jogín a mystik, který v mládí do nejhlubších podrobností poznal a sám na sobě uskutečnil nejvyšší duchovní a mystické ideály Východu, aniž přitom ztratil kontakt s občanským životem. Své zkušenosti potom formuloval jako originální, z knih nevyčtenou duchovní nauku, jež vychází z psychologie a způsobu myšlení současného Evropana. Vede jej životem a zdokonaluje jeho bytost jako celek; nezabývá se jen fyzickou, mravní nebo mentální složkou, ale harmonicky je rozvíjí všech-
ny najednou.

Světlo géníů v jednotlivých kapitolách systematicky popisuje jógu a mystiku jako praxi, pomocí které může člověk nejprve změnit své niterné prožívání na radostné a šťastné a později proměnit celou svou bytost v duchovním smyslu.

V kapitole *Pojem mystika* je uvedeno, jaké jsou předpoklady k dosažení duchovního poznání a také to, proč jsou osobní osudy lidí rozdílné. Kapitola *Karma* vysvětluje z psychologického a fyzikálního hlediska působení zpětného vlivu činů, pocitů, představ a myšlenek na osobní osudy každého člověka. Kapitola *Mravní předpoklady mystického vývoje* zdůvodňuje nezbytnost morální přípravy pro každou duchovní praxi a její výsledky. Kapitola *Soustředění* popisuje koncentraci jako psychický nástroj jógy a mystiky. V kapitole *Soustředění s kvalitami* jsou zmíněny pokyny, jak po absolvování nezbytné přípravy ovlivnit vlastní psychickou přirozenost soustřeďováním, které využívá určité kvality nebo ideje. V kapitole *Mystické stavy* jsou popsány některé jevy nebo výsledky, ke kterým může dojít na duchovní cestě, a také to, jak se k nim má usilující člověk stavět. V závěrečné kapitole *Proč být jogínem* autor uvádí důvody, proč praktikovat jógu nebo mystiku jako metodu pro vyřešení všech zásadních otázek a problémů, se kterými se každý dříve nebo později ve svém životě setká.

Třetí vydání e-knihy vychází z druhého knižního vydání Světla géníů z roku 2025 pouze s tím rozdílem, že ve formátech ePUB a mobi není na konci knihy zařazen rejstřík.